

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

18. dubna 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Článek 102 SFEU – Zásada efektivity – Žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů o hospodářské soutěži – Směrnice 2014/104/EU – Opožděné provedení směrnice – Časová působnost – Článek 10 – Promlčecí lhůta – Podmínky započetí běhu této lhůty – Ukončení protiprávního jednání – Znalost informací nezbytných pro podání žaloby o náhradu škody – Zveřejnění shrnutí rozhodnutí Evropské komise o porušení pravidel hospodářské soutěže v *Úředním věstníku Evropské unie* – Závazný účinek dosud nepravomocného rozhodnutí Komise – Pozastavení nebo přerušování běhu promlčecí lhůty po dobu šetření prováděného Komisí nebo do dne, kdy její rozhodnutí nabude právní moci“

Ve věci C-605/21,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Městského soudu v Praze (Česká republika) ze dne 29. září 2021, došlým Soudnímu dvoru dne 30. září 2021, v řízení

Heureka Group a.s.

proti

Google LLC,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení: K. Lenaerts, předseda, L. Bay Larsen, místopředseda, A. Arabadžev (zpravodaj), A. Prechal, E. Regan, T. von Danwitz a Z. Csehi, předsedové senátů, J.-C. Bonichot, S. Rodin, J. Passer, D. Gratsias, M. L. Arastey Sahún a M. Gavalec, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

za soudní kancelář: M. Krausenböck, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 20. března 2023,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za společnost Heureka Group a.s.: L. Duffek, L. Kačerová, J. Měkota, M. Olík a V. Podešva, advokáti,

* Jednací jazyk: čeština.

– za společnost Google LLC: R. Neruda, P. J. Pipková, J. Šturm, P. Vohnický a M. Vojáček, advokáti, a A. Komninos, dikigoros,

– za Evropskou komisi: N. Khan, G. Meessen a P. Němečková, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 21. září 2023,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 102 SFEU, článku 10, čl. 21 odst. 1 a článku 22 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU ze dne 26. listopadu 2014 o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži (Úř. věst. 2014, L 349, s. 1), jakož i zásady efektivity.
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi českou společností Heureka Group a.s. (dále jen „společnost Heureka“), která působí na trhu srovnávačů prodejních cen, a společností Google LLC ohledně náhrady škody, která údajně vznikla v důsledku porušení článku 102 SFEU, jehož se dopustila společnost Google a její mateřská společnost Alphabet Inc. a které bylo konstatováno Evropskou komisí v dosud nepravomocném rozhodnutí.

Právní rámec

Unijní právo

Narizení (ES) č. 1/2003

- 3 Článek 16 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101 a 102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205), nadepsaný „Jednotné uplatňování práva hospodářské soutěže Společenství“, zní takto:
  - „1. Pokud vnitrostátní soudy rozhodují o dohodách, rozhodnutích nebo jednáních podle článků [101] nebo [102 SFEU], které jsou již předmětem rozhodnutí Komise, nemohou rozhodnout v rozporu s rozhodnutím přijatým Komisí. Musí se rovněž vyvarovat rozhodnutí, která by byla v rozporu s rozhodnutím, které má Komise v úmyslu přijmout v řízení, jež zahájila. Za tímto účelem může vnitrostátní soud přezkoumat, zda je nezbytné, aby své řízení přerušil. Touto povinností nejsou dotčena práva a povinnosti podle článku [267 SFEU].
  2. Pokud orgány pro hospodářskou soutěž členských států rozhodují o dohodách, rozhodnutích nebo jednáních podle článků [101] nebo [102 SFEU], které jsou již předmětem rozhodnutí Komise, nemohou rozhodnout v rozporu s rozhodnutím přijatým Komisí.“

Směrnice 2014/104

4 Článek 2 směrnice 2014/104, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

8) ‚orgánem pro hospodářskou soutěž‘ Komise nebo vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž, nebo případně oba tyto orgány společně;

[...]

11) ‚rozhodnutím o protiprávním jednání‘ rozhodnutí orgánu pro hospodářskou soutěž nebo odvolacího soudu, v němž se konstatuje porušení právních předpisů o hospodářské soutěži;

12) ‚konečným rozhodnutím o protiprávním jednání‘ rozhodnutí o protiprávním jednání, které není možno nebo již není možno napadnout řádnými opravnými prostředky;

[...]“

5 Článek 9 této směrnice, nadepsaný „Účinek vnitrostátních rozhodnutí“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby porušení právních předpisů o hospodářské soutěži konstatované konečným rozhodnutím vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž nebo odvolacího soudu bylo považováno za nevyvratitelné pro účely žaloby o náhradu škody podané u jejich vnitrostátních soudů podle článku 101 nebo 102 [SFEU] nebo podle vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži.

2. Členské státy zajistí, aby konečné rozhodnutí uvedené v odstavci 1 a vydané v jiném členském státě mohlo být v souladu s vnitrostátním právem předloženo vnitrostátním soudům alespoň jako důkaz *prima facie* o tom, že došlo k porušení právních předpisů o hospodářské soutěži, a aby případně mohlo být toto rozhodnutí posouzeno společně s dalšími důkazy, které strany předloží.

3. Tímto článkem nejsou dotčena práva a povinnosti vnitrostátních soudů podle článku 267 [SFEU].“

6 V článku 10 této směrnice, nadepsaném „Promlčecí lhůty“, je uvedeno:

„1. Členské státy stanoví v souladu s tímto článkem pravidla pro promlčecí lhůty pro podání žaloby o náhradu škody. Tato pravidla stanoví okamžik, od kterého začíná běžet promlčecí lhůta, délku této lhůty a okolnosti, za nichž je běh této lhůty přerušen nebo pozastaven.

2. Členské státy zajistí, aby promlčecí lhůta nezačala běžet dříve, než je porušení právních předpisů o hospodářské soutěži ukončeno a než se žalobce dozví nebo než u něj lze přiměřeně předpokládat, že:

a) má vědomost o daném jednání a o tom, že toto jednání představuje porušení právních předpisů o hospodářské soutěži;

b) má vědomost o tom, že mu byla způsobena škoda porušením právních předpisů o hospodářské soutěži; a

c) je mu známa totožnost porušitele.

3. Členské státy zajistí, aby promlčecí lhůta pro podání žaloby o náhradu škody činila alespoň pět let.

4. Členské státy zajistí, aby byl běh promlčecí lhůty pozastaven nebo, stanoví-li tak vnitrostátní právo, přerušen v případě, že orgán pro hospodářskou soutěž přijme opatření pro účely šetření nebo řízení v souvislosti s porušením právních předpisů o hospodářské soutěži, jehož se týká žaloba o náhradu škody. Toto pozastavení běhu promlčecí lhůty skončí nejdříve jeden rok poté, co rozhodnutí o protiprávním jednání nabylo právní moci nebo bylo řízení jinak ukončeno.“

7 Článek 21 odst. 1 téže směrnice zní takto:

„Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 27. prosince 2016. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

[...]“

8 Článek 22 směrnice 2014/104, nadepsaný „Časová působnost“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby se vnitrostátní předpisy přijaté podle článku 21, které jsou nezbytné pro dosažení souladu s hmotněprávními ustanoveními této směrnice, nepoužily se zpětnou působností.

2. Členské státy zajistí, aby se vnitrostátní předpisy přijaté podle článku 21, které nejsou uvedeny v odstavci 1, nepoužily na řízení o žalobě o náhradu škody zahájená u vnitrostátního soudu přede dnem 26. prosince 2014.“

České právo

9 V ustanovení § 620 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, je uvedeno:

„Okolnosti rozhodné pro počátek běhu promlčecí lhůty u práva na náhradu škody zahrnují vědomost o škodě a osobě povinné k její náhradě. To platí obdobně i pro odčinění újmy.“

10 Ustanovení § 629 odst. 1 tohoto zákoníku stanoví:

„Promlčecí lhůta trvá tři roky.“

11 Dne 1. září 2017 nabyl účinnosti zákon č. 262/2017 Sb., o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže (dále jen „zákon č. 262/2017“), kterým měla být provedena směrnice 2014/104. Ustanovení § 9 tohoto zákona v odstavcích 1 až 3 stanoví:

„(1) Promlčecí lhůta pro uplatnění práva na náhradu škody podle tohoto zákona trvá 5 let; ustanovení § 629 a 636 občanského zákoníku se nepoužijí.

(2) Promlčecí lhůta počne běžet ode dne, kdy se oprávněná osoba dozvěděla o škodě, o osobě povinné k její náhradě a o omezování hospodářské soutěže, nebo se o těchto skutečnostech

dozvědět měla a mohla, nejdříve však ode dne, kdy došlo k ukončení omezování hospodářské soutěže.

(3) Promlčecí lhůta neběží po dobu šetření nebo řízení orgánu ochrany hospodářské soutěže, které se týká stejného omezování hospodářské soutěže, a po dobu 1 roku ode dne, kdy

- a) nabylo právní moci konečné rozhodnutí vydané orgánem ochrany hospodářské soutěže nebo soudem o tom, že došlo k takovému omezování hospodářské soutěže, nebo
- b) bylo šetření nebo řízení orgánu ochrany hospodářské soutěže nebo řízení před soudem skončeno jinak.“

12 Ustanovení § 36 tohoto zákona zní takto:

„Řízení o náhradě škody způsobené omezováním hospodářské soutěže, jakož i řízení o nárocích škůdců, kteří jsou zavázáni k náhradě škody společně a nerozdílně, na vypořádání podle tohoto zákona, zahájená po dni 25. prosince 2014 se dokončí podle tohoto zákona; právní účinky úkonů, které byly v řízení učiněny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 13 Dne 30. listopadu 2010 zahájila Komise proti společnosti Google řízení podle článku 102 SFEU ve věci možného zneužití dominantního postavení v oblasti internetového vyhledávání. Téhož dne Komise zveřejnila tiskovou zprávu, kterou informovala veřejnost o zahájení tohoto řízení.
- 14 Společnost Google předložila Komisi v roce 2013 návrh závazků s cílem rozptýlit její obavy.
- 15 Dne 27. května 2014 zveřejnilo Sdružení pro internetový rozvoj v České republice (SPIR), jehož je společnost Heureka členem, tiskovou zprávu, v níž se k těmto závazkům vyjádřilo nesouhlasně.
- 16 Dne 15. dubna 2015 vydala Komise oznámení námitek adresované společnosti Google, v němž učinila prozatímní závěr, že praktiky této společnosti představují zneužití dominantního postavení, a tudíž porušují článek 102 SFEU.
- 17 Dne 14. července 2016 přijala Komise dodatečné oznámení námitek a zahájila řízení pro porušení článku 102 SFEU se společností Alphabet, která je mateřskou společností společnosti Google.
- 18 Dne 27. června 2017 přijala Komise rozhodnutí C(2017) 4444 final v řízení podle článku 102 [SFEU] a článku 54 Dohody o EHP [věc AT.39740 – Google Search (Shopping)]. Dne 12. ledna 2018 bylo v *Úředním věstníku Evropské unie* zveřejněno shrnutí tohoto rozhodnutí (Úř. věst. 2018, C 9, s. 11).
- 19 Komise v tomto rozhodnutí konstatovala, že společnost Google zneužívala svého dominantního postavení na třinácti vnitrostátních trzích s obecným vyhledáváním v rámci Evropského hospodářského prostoru (EHP), včetně České republiky, tím, že omezila provoz ze svých stránek s výsledky obecného vyhledávání směrem ke konkurenčním srovnávačům výrobků a zvýšila tento provoz směrem ke svému vlastnímu srovnávači výrobků, což mohlo mít nebo pravděpodobně mělo protisoutěžní účinky na třinácti odpovídajících vnitrostátních trzích se specializovaným vyhledáváním pro srovnávání výrobků, ale také na uvedených trzích s obecným vyhledáváním.

- 20 Společnost Google podle tohoto rozhodnutí v podstatě systematicky stavěla do prvořadé pozice svůj vlastní srovnávač cen, zatímco srovnávače cen konkurentů společnosti Google byly na seznamu výsledků odsouvány na nižší pořadí.
- 21 Co se týče délky trvání protiprávního jednání přičitatelného společnosti Google na území České republiky, Komise v rozhodnutí C(2017) 4444 final konstatovala, že toto protiprávní jednání započalo v únoru 2013 a ke dni vydání tohoto rozhodnutí, tj. k 27. červnu 2017, nadále vyvolávalo účinky. Komise tudíž v článku 3 tohoto rozhodnutí společnosti Google uložila, aby své jednání do 90 dnů ukončila a vyvarovala se rovnocenného jednání se stejným předmětem nebo důsledkem.
- 22 Dne 1. září 2017 nabyl účinnosti zákon č. 262/2017, kterým byla do českého práva provedena směrnice 2014/104.
- 23 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 11. září 2017 podaly společnosti Google a Alphabet proti rozhodnutí C(2017) 4444 final žalobu.
- 24 Dne 26. června 2020 podala společnost Heureka u Městského soudu v Praze (Česká republika) žalobu, kterou se domáhala, aby byla společnosti Google uložena náhrada škody, která společnosti Heureka údajně vznikla v důsledku protisoutěžního jednání, jehož se společnost Google dle rozhodnutí C(2017) 4444 final dopouštěla v České republice v době od února 2013 do 27. června 2017. Společnost Heureka uvedla, že společnost Google umísťovala a zobrazovala vlastní srovnávač prodejních cen na nejlepším možném místě mezi výsledky při využívání služeb obecného vyhledávání, čímž snížila návštěvnost portálu společnosti Heureka pro srovnávání prodejních cen Heureka.cz.
- 25 Společnost Google na svou obranu uvedla zejména to, že v souladu s pravidly promlčení obsaženými v obchodním zákoníku, podle nichž začíná čtyřletá promlčecí lhůta běžet od okamžiku, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě, je nárok společnosti Heureka na náhradu promlčen přinejmenším za období od února 2013 do 25. června 2016.
- 26 Společnost Google v této souvislosti uvedla, že s ohledem na povahu údajného zneužití dominantního postavení se společnost Heureka mohla dozvědět o porušiteli i o tom, že jí vznikla škoda, mnohem dříve, než bylo vydáno rozhodnutí C(2017) 4444 final. Společnost Heureka totiž nemohla nevědět – a to zejména po přečtení tiskové zprávy Komise ze dne 30. listopadu 2010 – že provozovatelem vyhledávače zvaného „Google“ je společnost Google. Pro započetí běhu promlčecí lhůty každopádně stačila tisková zpráva sdružení SPIR ze dne 27. května 2014, která je zmíněna v bodě 15 tohoto rozsudku a v níž se toto sdružení vyjádřilo nesouhlasně k závazkům předloženým společností Google Komisi.
- 27 Promlčecí lhůta použitelná na daný případ tedy dle názoru společnosti Google počala běžet v únoru 2013, tj. od počátku údajného protiprávního jednání na území České republiky a od počátku vzniku tvrzené škody, a nejpozději pak od 27. května 2014, kdy byla zveřejněna tisková zpráva sdružení SPIR.
- 28 Podle společnosti Google nic nebránilo společnosti Heureka, aby svou žalobu o náhradu škody podala dříve s tím, že mohla rozsah svého návrhu na náhradu škody postupně rozšiřovat v závislosti na průběžném narůstání vzniklých škod.

- 29 Předkládající soud zaprvé uvádí, že tvrzené protisoutěžní jednání v projednávané věci započalo před vstupem směrnice 2014/104 v platnost, tj. před 25. prosincem 2014, a bylo ukončeno až po uplynutí lhůty k provedení této směrnice, tj. po 27. prosinci 2016.
- 30 Uvedený soud si proto klade otázku, zda se článek 10 této směrnice použije na veškerou škodu způsobenou porušením článku 102 SFEU, o které se jedná ve věci v původním řízení, anebo pouze na škodu, která vznikla po vstupu uvedené směrnice v platnost, či dokonce pouze na škodu, která vznikla po datu uplynutí lhůty k provedení této směrnice.
- 31 Předkládající soud zadruhé pokládá za sporné, zda je článek 10 směrnice 2014/104 ustanovením hmotněprávním ve smyslu čl. 22 odst. 1 této směrnice, nebo ustanovením procesním.
- 32 Předkládající soud má zatřetí pochybnosti o tom, zda je česká úprava promlčení v případě žalob na náhradu škody způsobené porušením pravidel hospodářské soutěže, která se uplatňovala do okamžiku, kdy nabyl účinnosti zákon č. 262/2017 provádějící směrnicí 2014/104, slučitelná s článkem 10 této směrnice, a případně s článkem 102 SFEU a zásadou efektivity.
- 33 V tomto ohledu předkládající soud předně zdůrazňuje, že ve věci v původním řízení se nepoužijí pravidla promlčení obsažená v obchodním zákoníku, nýbrž pravidla promlčení stanovená v občanském zákoníku a že právě ta představují onu předchozí úpravu promlčení relevantní pro projednávanou věc. Podle § 620 odst. 1 občanského zákoníku ovšem tříletá promlčecí lhůta počíná běžet, jakmile se poškozený dozví – nebo lze předpokládat, že se dozvěděl – o totožnosti porušitele a o vzniklé škodě. Pokud jde o podmínku vědomosti o vzniku škody v důsledku daného protiprávního jednání, z výkladu § 620 odst. 1 občanského zákoníku podaného Nejvyšším soudem (Česká republika) vyplývá, že k započetí běhu promlčecí lhůty stačí vědomost o dílčí škodě. Škoda je zejména v případě trvajících nebo opakovaných protiprávních jednání dělitelná, takže každou „novou škodu“ lze samostatně uplatnit a začíná pro ni běžet nová promlčecí lhůta.
- 34 Podle předkládajícího soudu z toho v projednávané věci vyplývá, že při každém obecném vyhledání na internetových stránkách Google, které vedlo k umístění a zobrazení výsledků příznivějším pro srovnávač cen společnosti Google, začala běžet nová samostatná promlčecí lhůta.
- 35 A nakonec začtvrté předkládající soud poznamenává, že občanský zákoník k započetí běhu promlčecí lhůty nevyžaduje, aby měl poškozený vědomost o tom, že předmětné jednání představuje porušení práva hospodářské soutěže. Občanský zákoník ani neukládá, aby bylo dané protiprávní jednání ukončeno. Tento zákoník konečně neobsahuje pravidla stanovící pozastavení nebo přerušování běhu promlčecí lhůty po dobu šetření tohoto jednání.
- 36 Za těchto podmínek se Městský soud v Praze rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Musí být čl. 21 odst. 1 směrnice 2014/104 a obecné unijní zásady vykládány tak, že se směrnice 2014/104, a zejména její článek 10, přímo či nepřímo použije na tento spor o náhradu veškeré škody způsobené porušením článku 102 SFEU, které bylo započato před datem platnosti směrnice 2014/104 a ukončeno po uplynutí transpoziční lhůty k její implementaci, za situace, kdy i žaloba na náhradu škody byla podána po uplynutí transpoziční lhůty, anebo tak, že se článek 10 směrnice 2014/104 použije pouze na část uvedeného jednání (a z toho plynoucí část škody), které se událo po datu platnosti směrnice 2014/104, případně po datu uplynutí transpoziční lhůty [k její implementaci]?”

- 2) Vyžaduje smysl a účel směrnice 2014/104 a/nebo článek 102 SFEU a zásada efektivity, aby byl čl. 22 odst. 2 směrnice 2014/104 vykládán tak, že „vnitrostátní předpisy přijaté podle článku 21, které nejsou uvedeny v [článku 22] odstavci 1“ jsou ta ustanovení vnitrostátních předpisů, kterými byl implementován článek 10 směrnice 2014/104, jinými slovy, spadá článek 10 směrnice 2014/104 a pravidla promlčení do [odstavce 1] nebo do [odstavce 2] článku 22 směrnice 2014/104?
- 3) Je v souladu s čl. 10 odst. 2 směrnice 2014/104 a/nebo s článkem 102 SFEU a zásadou efektivity taková vnitrostátní právní úprava a její výklad, která „vědomost o tom, že byla způsobena škoda“ relevantní pro počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty váže na vědomost poškozeného o „jednotlivých dílčích škodách“, které vznikají postupně v čase v průběhu trvajících nebo pokračujících protisoutěžního jednání (neboť judikatura vychází z předpokladu, že předmětný škodní nárok je ve svém celku dělitelný) a ve vztahu k nimž tak začínají běžet samostatné subjektivní promlčecí lhůty bez ohledu na vědomost poškozeného o škodě v celém jejím rozsahu způsobené celým porušením článku 102 SFEU, tedy taková vnitrostátní právní úprava a její výklad, která umožňuje, aby běh promlčecí lhůty u nároku na náhradu škody způsobené protisoutěžním jednáním započal před okamžikem ukončení tohoto jednání spočívajícího v příznivějším umístování a zobrazování vlastního srovnávací cen v rozporu s článkem 102 SFEU?
- 4) Brání čl. 10 odst. 2, 3 a 4 směrnice 2014/104 a/nebo článek 102 SFEU a zásada efektivity takové vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že subjektivní promlčecí lhůta, pokud jde o žaloby na náhradu škody, činí tři roky a začíná běžet ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o dílčí škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě, ale nezohledňuje i) okamžik ukončení protiprávního jednání, ii) vědomost poškozeného o tom, že jednání je porušením pravidel o hospodářské soutěži, a která současně iii) nestaví ani nepřerušuje tuto tříletou promlčecí lhůtu po dobu řízení před Komisí, jehož předmětem je dosud neukončené porušování článku 102 SFEU, a iv) neobsahuje pravidlo, že pozastavení běhu promlčecí lhůty skončí nejdříve jeden rok poté, co rozhodnutí o protiprávním jednání nabylo právní moci?“

Vývoj po přijetí předkládacího rozhodnutí a řízení před Soudním dvorem

- 37 Rozsudkem ze dne 10. listopadu 2021, *Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping)* (T-612/17, EU:T:2021:763), zamítl Tribunál v podstatné části žalobu společností Google a Alphabet proti rozhodnutí C(2017) 4444 final, přičemž potvrdil závěry analýzy trhu se specializovaným vyhledáváním pro srovnávání výrobků, kterou provedla Komise. Co se ovšem týče vnitrostátních trhů s obecným vyhledáváním, Tribunál konstatoval, že Komise opřela závěr o existenci – byť potenciálních – protisoutěžních účinků o příliš nepřesné úvahy a že je ve vztahu k těmto trhům třeba vyhovět žalobnímu důvodu společností Google a Alphabet vycházejícímu z toho, že analýza účinků byla čistě spekulativní. Tribunál tudíž toto rozhodnutí zrušil pouze v rozsahu, v němž Komise konstatovala protiprávní jednání společností Google a Alphabet na třinácti vnitrostátních trzích s obecným vyhledáváním v rámci EHP na základě protisoutěžních účinků na těchto trzích, a ve zbývajících částech žalobu zamítl.
- 38 Dne 20. ledna 2022 podaly společnosti Google a Alphabet proti rozsudku Tribunálu ze dne 10. listopadu 2021, *Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping)* (T-612/17, EU:T:2021:763), kasační opravný prostředek. Řízení o tomto kasačním opravném prostředku stále probíhá.

- 39 Dne 22. června 2022 vydal Soudní dvůr rozsudek Volvo a DAF Trucks (C-267/20, EU:C:2022:494), v němž se vyslovil mimo jiné k povaze článku 10 směrnice 2014/104 a k časové působnosti tohoto ustanovení.
- 40 Dopisem ze dne 28. června 2022 zaslal Soudní dvůr zmíněný rozsudek předkládajícímu soudu a dotázal se jej, zda s ohledem na uvedený rozsudek trvá na své žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 41 Písemným sdělením došlým Soudnímu dvoru dne 27. září 2022 jej předkládající soud informoval o tom, že první a druhou předběžnou otázku bere zpět, kdežto na třetí a čtvrté předběžné otázky trvá.

K předběžným otázkám

- 42 Podstatou třetí a čtvrté otázky předkládajícího soudu, které je třeba posoudit společně, je, zda musí být článek 10 směrnice 2014/104 a/nebo článek 102 SFEU a zásada efektivity vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, jak ji vykládají příslušné vnitrostátní soudy, která v případě žalob na náhradu škody způsobené trvajícím nebo pokračujícím porušováním pravidel unijního práva hospodářské soutěže stanoví tříletou promlčecí lhůtu, jež:
- začíná běžet samostatně a zvláště pro každou dílčí škodu plynoucí z takového porušování od okamžiku, kdy poškozený získá nebo lze přiměřeně předpokládat, že získal vědomost o tom, že mu byla způsobena taková dílčí škoda, a o tom, kdo je povinen k její náhradě, aniž poškozený získal vědomost o tom, že předmětné jednání je porušením pravidel hospodářské soutěže, a aniž bylo toto porušování ukončeno;
  - po dobu, kdy Komise ve vztahu k takovému porušování provádí šetření, nemůže být pozastavena ani přerušena a
  - nemůže být pozastavena ani přinejmenším po dobu jednoho roku poté, co rozhodnutí Komise o tomto porušování nabylo právní moci.
- 43 Z informací poskytnutých předkládajícím soudem vyplývá, že tento soud potřebuje určit zejména to, zda se společnost Heureka, která se považuje za poškozenou v důsledku zneužití dominantního postavení, jehož se společnost Google dopouštěla na relevantním trhu v České republice v době od února 2013 do 27. června 2017 a které bylo konstatováno dosud nepravomocným rozhodnutím Komise, může svou žalobou podanou dne 26. června 2020 domáhat náhrady škody způsobené v průběhu celého tohoto období, nebo zda je její nárok na náhradu škody již za část tohoto období promlčen.
- 44 Předkládající soud v tomto ohledu uvádí, že před provedením směrnice 2014/104 zákonem č. 262/2017 byl v souladu s § 620 odst. 1 občanského zákoníku počátek běhu promlčecí lhůty, která je podle § 629 odst. 1 tohoto zákoníku tříletá, vázán pouze na vědomost o škodě a škůdci. Tato ustanovení byla vyložena v tom smyslu, že celková škoda vznikající v průběhu trvajících porušování práva hospodářské soutěže je dělitelná na dílčí škody a že pro každou dílčí škodu začíná běžet samostatná promlčecí lhůta. Nárok na náhradu se tudíž promlčoval samostatně a postupně.

- 45 Předkládající soud kromě toho podotýká, že v projednávané věci započalo dotčené protiprávní jednání před 25. prosincem 2014, kdy vstoupila v platnost směrnice 2014/104, avšak bylo ukončeno až po 27. prosinci 2016, kdy uplynula lhůta k provedení stanovená v článku 21 této směrnice. Uvedená směrnice však byla do českého právního řádu provedena opožděně, takže toto protiprávní jednání bylo podle všeho ukončeno před nabytím účinnosti zákona č. 262/2017, tedy před 1. zářím 2017. Žaloba v původním řízení byla naproti tomu podána až po tomto datu.
- 46 Za těchto podmínek je třeba za účelem zodpovězení třetí a čtvrté otázky nejprve ověřit časovou působnost článku 10 směrnice 2014/104, na který je v těchto otázkách odkázáno a který upravuje některé požadavky stran promlčecí lhůty pro podání žaloby o náhradu škody v případě porušení právních předpisů o hospodářské soutěži – stanoví zejména minimální délku této lhůty, okamžik, od kdy nejdříve může tato lhůta začít běžet, a okolnosti, za kterých musí být pozastaven nebo přerušen její běh.
- 47 V tomto ohledu je třeba připomenout, že článek 10 směrnice 2014/104 je hmotněprávním ustanovením ve smyslu čl. 22 odst. 1 této směrnice. Podle posledně uvedeného ustanovení přitom měly členské státy zajistit, aby se vnitrostátní předpisy přijaté podle článku 21 uvedené směrnice, které jsou nezbytné pro dosažení souladu s hmotněprávními ustanoveními této směrnice, nepoužily se zpětnou působností (rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, body 36 a 47).
- 48 Je však třeba připomenout, že od okamžiku uplynutí lhůty k provedení směrnice musí být vnitrostátní právo vykládáno v souladu se všemi ustanoveními této směrnice (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 4. července 2006, Adeneler a další, C-212/04, EU:C:2006:443, bod 115, a ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, body 33 a 77).
- 49 Za účelem určení časové působnosti článku 10 směrnice 2014/104 je tudíž třeba ověřit, zda byla situace, o níž jde ve věci v původním řízení, završena před uplynutím lhůty k provedení této směrnice, nebo zda nadále vyvolávala účinky i po uplynutí této lhůty (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, bod 48).
- 50 Za tím účelem je třeba zjistit – s ohledem na zvláštnosti pravidel promlčení, jejich povahu a mechanismus jejich fungování, zejména v souvislosti s žalobou o náhradu škody v případě porušení práva hospodářské soutěže – zda k datu uplynutí lhůty k provedení směrnice 2014/104, tedy k 27. prosinci 2016, promlčecí lhůta stanovená ve vnitrostátním právu, která se vztahuje na situaci dotčenou ve věci v původním řízení až do tohoto data, uplynula, což vyžaduje určit okamžik, od kterého tato promlčecí lhůta začala v souladu s tímto právem běžet (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, bod 49).
- 51 Pokud totiž v dané oblasti neexistovala přede dnem uplynutí lhůty k provedení směrnice 2014/104 unijní právní úprava, příslušelo právnímu řádu každého členského státu, aby upravil podrobné podmínky výkonu práva požadovat náhradu škody vyplývající z porušení článků 101 a 102 SFEU, včetně pravidel týkajících se promlčecích lhůt, za předpokladu, že byly dodrženy zásady rovnocennosti a efektivity, přičemž posledně uvedená zásada vyžaduje, aby pravidla, která se uplatní na žaloby určené k zajištění ochrany práv, jež jednotlivci vyvozují z přímého účinku unijního práva, v praxi neznemožňovala nebo nadměrně neztěžovala výkon práv přiznaných unijním právním řádem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. března 2019, Cogeco Communications, C-637/17, EU:C:2019:263, body 42 a 43, jakož i ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, bod 50).

- 52 Z posledně uvedené zásady v tomto ohledu vyplývá, že i před uplynutím lhůty k provedení směrnice 2014/104 měla být vnitrostátní právní úprava stanovící datum, od něhož začíná běžet promlčecí lhůta, její délku a podmínky pro její pozastavení či přerušování přizpůsobena zvláštnostem práva hospodářské soutěže a účelu uplatňování pravidel tohoto práva dotýčnými osobami, aby nebyla narušena plná účinnost článků 101 a 102 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. března 2019, Cogeco Communications, C-637/17, EU:C:2019:263, bod 47, jakož i ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, bod 53).
- 53 V této souvislosti je třeba připomenout, že článek 102 SFEU má přímé účinky ve vztazích mezi jednotlivci a zakládá práva jednotlivců jako procesních subjektů, která musí vnitrostátní soudy chránit (rozsudek ze dne 28. března 2019, Cogeco Communications, C-637/17, EU:C:2019:263, bod 38 a citovaná judikatura).
- 54 Kdyby bylo v důsledku vnitrostátní právní úpravy, která stanoví datum, od něhož začíná běžet promlčecí lhůta, její délku a podmínky pro její pozastavení či přerušování, prakticky nemožné nebo nepřiměřeně obtížné domáhat se náhrady škody, jež měla být dotčena osobě způsobena zneužívajícím jednáním podniku s dominantním postavením, které může omezovat nebo narušovat hospodářskou soutěž, byla by zpochybněna plná účinnost článku 102 SFEU, a zejména užitečný účinek zákazu, který je v tomto článku stanoven. Právo každé osoby domáhat se náhrady takovéto škody totiž posiluje funkčnost unijních pravidel hospodářské soutěže a odrazuje od zneužití dominantního postavení, které může omezovat nebo narušovat hospodářskou soutěž, čímž přispívá k zachování účinné hospodářské soutěže v Evropské unii (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. března 2019, Cogeco Communications, C-637/17, EU:C:2019:263, body 39 a 41 a citovaná judikatura).
- 55 Z judikatury přitom vyplývá, že uplatnění tohoto práva by bylo prakticky znemožněno nebo nadměrně ztíženo, kdyby promlčecí lhůty platné pro podání žaloby o náhradu škody v případě porušení právních předpisů o hospodářské soutěži začaly běžet dříve, než je porušení právních předpisů ukončeno a než se poškozený dozví nebo než u něj lze přiměřeně předpokládat, že jsou mu známy informace nezbytné pro podání žaloby o náhradu škody (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, body 56, 57 a 61).
- 56 Pokud jde o první podmínku, tj. podmínku ukončení porušování právních předpisů, je třeba zaprvé uvést, že z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že podání žaloby o náhradu škody při porušení unijního práva hospodářské soutěže v zásadě vyžaduje provedení komplexní skutkové a hospodářské analýzy (rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, bod 54 a citovaná judikatura).
- 57 Spory týkající se porušení pravidel práva hospodářské soutěže se vyznačují v zásadě asymetrií informací v neprospěch poškozeného, v důsledku čehož je pro něj získání těchto informací těžší než pro orgány hospodářské soutěže získání informací nezbytných pro výkon jejich pravomocí při uplatňování práva hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, bod 55).
- 58 Pro poškozeného kromě toho bývá před ukončením takového porušení často mimořádně obtížné prokázat jeho existenci, rozsah a z něj plynoucí škodu.

- 59 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že požadavek, podle něhož promlčecí lhůta nemůže začít běžet před ukončením dotčeného protiprávního jednání, je nezbytný k tomu, aby poškozený mohl zjistit a prokázat existenci, rozsah a délku tohoto protiprávního jednání, rozsah jím způsobené škody a příčinnou souvislost mezi škodou a protiprávním jednáním, a mohl tak účinně uplatnit své právo domáhat se náhrady škody v plné výši, které plyne z článků 101 a 102 SFEU.
- 60 Především s ohledem na složitost postupu vyčíslování škody ve věcech týkajících se práva hospodářské soutěže v době, kdy protiprávní jednání stále probíhá, by požadavek, aby poškozený postupně navyšoval požadovanou náhradu v závislosti na dalších škodách vzniklých v důsledku tohoto protiprávního jednání, prakticky znemožňoval nebo nadměrně ztěžoval uplatnění práva na náhradu škody v plné výši.
- 61 Zadruhé je třeba připomenout, že stejně jako provádění unijních pravidel hospodářské soutěže veřejnými orgány (*public enforcement*) jsou žaloby o náhradu škody v případě porušení těchto pravidel (*private enforcement*) nedílnou součástí systému prosazování těchto pravidel, jehož cílem je potlačovat protisoutěžní jednání podniků a odrazovat je od takového jednání (rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 37 a citovaná judikatura).
- 62 V tomto ohledu je nutno uvést, že úprava promlčení – jež počítá s tříletou promlčecí lhůtou, která počíná běžet před ukončením jediného a trvajícího protiprávního jednání a kterou po dobu šetření prováděného Komisí nelze pozastavit ani přerušit – by mohla vést k tomu, že by tato lhůta uplynula mnohem dříve, než Komise přijme rozhodnutí o tomto protiprávním jednání, což by mělo přímý vliv na možnost poškozeného podat v návaznosti na takové rozhodnutí žalobu o náhradu škody (*follow-on damages action*), a mohlo by tudíž nadměrně ztížit uplatnění jeho práva domáhat se náhrady škody v plné výši. Prokázat porušení čl. 101 odst. 1 nebo článku 102 SFEU bez rozhodnutí Komise nebo vnitrostátního orgánu totiž pro poškozeného zpravidla bývá obtížné.
- 63 Dále je třeba podotknout – jak v podstatě uvedla generální advokátka v bodě 118 svého stanoviska – že ukončení protiprávního jednání coby podmínka, která musí být splněna pro započetí běhu promlčecí lhůty, může mít odrazující účinek a přimět porušitele k rychlejšímu ukončení tohoto protiprávního jednání. Tak tomu ovšem není v případě úpravy, která pro účely podání žaloby o náhradu škody způsobené porušením práva hospodářské soutěže tuto podmínku nezohledňuje, nýbrž umožňuje tříštit promlčení postupně do více okamžiků, od nichž má lhůta začít běžet, v důsledku čehož dochází k uplynutí promlčecích lhůt ve vztahu k určité části škody způsobené dotčeným protiprávním jednáním.
- 64 Pokud jde o druhou podmínku, která – jak vyplývá z judikatury uvedené v bodě 55 tohoto rozsudku – musí být splněna pro započetí běhu promlčecí lhůty, a sice že jsou poškozenému známy informace nezbytné pro podání žaloby o náhradu škody způsobené porušením pravidel práva hospodářské soutěže, je třeba připomenout, že k těmto informacím patří existence porušení práva hospodářské soutěže, existence škody, příčinná souvislost mezi škodou a porušením, jakož i totožnost porušitele (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, bod 60).
- 65 Bez uvedených informací je totiž pro poškozeného mimořádně obtížné, ne-li nemožné, získat náhradu škody, která mu byla tímto porušením způsobena.

- 66 Určení, od kterého okamžiku lze přiměřeně předpokládat, že jsou poškozenému zmíněné informace známy, v tomto ohledu přísluší vnitrostátnímu soudu, u něhož byla žaloba o náhradu škody podána. Je totiž třeba připomenout, že ke zjištění a posouzení skutkových okolností sporu v původním řízení je příslušný pouze vnitrostátní soud (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 31. ledna 2023, Puig Gordi a další, C-158/21, EU:C:2023:57, bod 61 a citovaná judikatura). Soudní dvůr ovšem může při rozhodování o předběžné otázce podat upřesnění, která vnitrostátnímu soudu při určování tohoto okamžiku poskytnou určitá vodítka.
- 67 Z judikatury v této souvislosti vyplývá, že se tento okamžik v zásadě shoduje s datem zveřejnění shrnutí dotyčného rozhodnutí Komise v *Úředním věstníku Evropské unie* (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, bod 71).
- 68 Zveřejnění aktu unijního orgánu v *Úředním věstníku Evropské unie* ve všech úředních jazycích Unie totiž zaručuje, že se s ním fyzické i právnické osoby mohou seznámit [v tomto smyslu viz usnesení ze dne 6. března 2023, Deutsche Bank (Kartelová dohoda – Úrokové deriváty v eurech), C-198/22 a C-199/22, EU:C:2023:166, bod 49 a citovaná judikatura].
- 69 Dále je třeba podotknout, že v rámci žalob o náhradu škody podaných v návaznosti na konečné rozhodnutí Komise je provázání s takovou objektivní skutečností, jakou je zveřejnění shrnutí tohoto rozhodnutí v *Úředním věstníku Evropské unie*, v zájmu právní jistoty, a to v tom smyslu, že pokud bylo dotyčné protiprávní jednání ukončeno, v zásadě umožňuje stanovit okamžik, od kterého počíná běžet promlčecí lhůta jak podnikům, které se účastnily kartelové dohody, tak poškozeným [v tomto smyslu viz usnesení ze dne 6. března 2023, Deutsche Bank (Kartelová dohoda – Úrokové deriváty v eurech), C-198/22 a C-199/22, EU:C:2023:166, bod 48].
- 70 Není ovšem vyloučeno, že osoba poškozená porušením právních předpisů o hospodářské soutěži může získat vědomost o skutečnostech nezbytných k podání žaloby o náhradu škody ještě před zveřejněním shrnutí rozhodnutí Komise v *Úředním věstníku Evropské unie* [usnesení ze dne 6. března 2023, Deutsche Bank (Kartelová dohoda – Úrokové deriváty v eurech), C-198/22 a C-199/22, EU:C:2023:166, bod 44 a citovaná judikatura].
- 71 Tuto okolnost však musí prokázat osoba, proti níž je žaloba o náhradu škody podána.
- 72 V projednávaném případě nicméně vyvstává další otázka, a sice jaké účinky má na určení počátku běhu promlčecí lhůty skutečnost, že v *Úředním věstníku Evropské unie* bylo zveřejněno shrnutí dosud nepravomocného rozhodnutí Komise o porušení pravidel hospodářské soutěže. Na rozdíl od věcí, ve kterých byl vydán rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks (C-267/20, EU:C:2022:494), a usnesení ze dne 6. března 2023, Deutsche Bank (Kartelová dohoda – Úrokové deriváty v eurech) (C-198/22 a C-199/22, EU:C:2023:166), a v nichž rozhodnutí Komise právní moci nabyla, v posuzované věci – jak vyplývá z bodů 37 a 38 tohoto rozsudku – rozhodnutí C(2017) 4444 final pravomocné není. Toto rozhodnutí totiž společnosti Google a Alphabet napadly před Tribunálem a proti rozsudku Tribunálu – v němž bylo této žalobě vyhověno pouze částečně – podaly kasační opravný prostředek, jež Soudní dvůr stále projednává.
- 73 V tomto ohledu je třeba připomenout, že aktům unijních orgánů v zásadě svědčí presumpce legality, a zakládají tedy právní účinky tak dlouho, dokud nejsou zrušeny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. října 2004, Komise v. Řecko, C-475/01, EU:C:2004:585, bod 18 a citovaná judikatura). Z této zásady rovněž vyplývá povinnost všech subjektů unijního práva uznávat plnou účinnost těchto aktů, dokud nebyla Soudním dvorem konstatována jejich protiprávnost,

a respektovat jejich vykonatelnost, dokud Soudní dvůr nerozhodl o jejím odkladu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 7. června 1988, Komise v. Řecko, 63/87, EU:C:1988:285, bod 10, jakož i ze dne 21. září 1989, Hoechst v. Komise, 46/87 a 227/88, EU:C:1989:337, bod 64).

- 74 Podle čl. 16 odst. 1 první věty nařízení č. 1/2003 konkrétně platí, že pokud vnitrostátní soudy rozhodují o dohodách, rozhodnutích nebo jednáních podle článků 101 nebo 102 SFEU, které jsou již předmětem rozhodnutí Komise, nemohou rozhodnout v rozporu s rozhodnutím přijatým Komisí. Tento čl. 16 odst. 1 přitom nestanoví, že vnitrostátní soud musí postupovat v souladu s rozhodnutím Komise pouze tehdy, pokud nabylo právní moci. V tom se uvedený článek 16 liší od článku 9 směrnice 2014/104, který přiznává rozhodnutím vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž průkaznost pouze tehdy, pokud jsou konečná. Tento rozdíl mezi těmito dvěma ustanoveními je odůvodněn právě závazností rozhodnutí unijních orgánů.
- 75 Je pravda, že Soudní dvůr v bodě 42 rozsudku ze dne 6. října 2021, Sumal (C-882/19, EU:C:2021:800), v podstatě uvedl, že k určení odpovědnosti jakékoliv právní entity, která je součástí určité hospodářské jednotky, musí být dotčeno porušení pravidel hospodářské soutěže konstatováno v rozhodnutí Komise, které nabylo právní moci, nebo prokázáno samostatně u příslušného vnitrostátního soudu, pokud Komise nepřijala žádné rozhodnutí o existenci protiprávního jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 42). Tyto úvahy se však zaměřují pouze na dva nejméně sporné případy, kdy lze podat žalobu o náhradu škody.
- 76 Na rozdíl od sporu, v němž byl vydán rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal (C-882/19, EU:C:2021:800), který se týkal pravomocného rozhodnutí Komise, byla žaloba o náhradu škody v původním řízení podána v návaznosti na rozhodnutí Komise, které právní moci nenabylo, jelikož proti němu byla podána žaloba na neplatnost k Tribunálu, jehož rozsudek byl napaden u Soudního dvora.
- 77 Jak přitom v podstatě uvedla generální advokátka v bodech 54 a 62 svého stanoviska, dosud nepravomocné rozhodnutí, v němž Komise konstatuje porušení práva hospodářské soutěže, vyvolává závazný účinek, dokud není zrušeno, a je na vnitrostátním soudu, aby z toho vyvodil odpovídající důsledky pro řízení, které před ním probíhá. Poškozený tudíž může svoji žalobu o náhradu škody opřít o závěry uvedené v takovém rozhodnutí.
- 78 Bez ohledu na to, zda dotčené rozhodnutí Komise nabylo právní moci, či nikoli, je tudíž třeba konstatovat, že pokud bylo předmětné protiprávní jednání ukončeno, lze od okamžiku zveřejnění shrnutí tohoto rozhodnutí v *Úředním věstníku Evropské unie* v zásadě přiměřeně předpokládat, že poškozený má k dispozici všechny nezbytné informace, na jejichž základě může podat v přiměřené lhůtě žalobu o náhradu škody, a to včetně informací, které jsou nezbytné pro určení rozsahu případné škody vzniklé v důsledku daného protiprávního jednání. Obecně totiž lze na základě tohoto zveřejnění konstatovat existenci protiprávního jednání. Poškozený kromě toho může na základě tohoto konstatování a údajů, které má k dispozici, určit rozsah případné škody vzniklé v důsledku tohoto protiprávního jednání.
- 79 Co se týče otázky, zda článek 102 SFEU a zásada efektivity vyžadují, aby po dobu šetření prováděného Komisí byla promlčecí lhůta pozastavena nebo přerušena, je třeba uvést, že – jak vyplývá z bodu 62 tohoto rozsudku – tříletá promlčecí lhůta, která počíná běžet před ukončením dotčeného jediného a trvajících protiprávního jednání a kterou po dobu šetření prováděného Komisí nelze pozastavit ani přerušit, by mohla uplynout ještě před ukončením řízení před Komisí, v důsledku čehož by bylo nadměrně obtížné, ne-li nemožné, uplatnit prostřednictvím

žaloby o náhradu škody podané v návaznosti na rozhodnutí Komise právo na náhradu škody v plné výši. Pozastavení či přerušování promlčecí lhůty po dobu šetření prováděného Komisí je totiž v zásadě nezbytné k tomu, aby poškozený mohl – zvláště pak po skončení tohoto šetření – posoudit, zda došlo k porušení práva hospodářské soutěže, seznámit se s jeho rozsahem a dobou trvání a z tohoto zjištění vycházet v rámci pozdější žaloby o náhradu škody.

- 80 Naproti tomu je třeba konstatovat, že jelikož poškozený může – jak vyplývá z bodu 77 tohoto rozsudku – svoji žalobu o náhradu škody opřít o závěry uvedené v nepravomocném rozhodnutí Komise, článek 102 SFEU a zásada efektivity nevyžadují, aby byla promlčecí lhůta pozastavena až do okamžiku, kdy rozhodnutí Komise nabude právní moci. Jak kromě toho v podstatě uvedla generální advokátka v bodě 70 svého stanoviska, i když vnitrostátní soud může – považuje-li to vzhledem k okolnostem dané věci za vhodné – probíhající řízení přerušit do doby, než rozhodnutí Komise nabude právní moci, není povinen tak učinit, jestliže se od tohoto rozhodnutí neodchýlí.
- 81 S ohledem na úvahy uvedené v bodech 51 až 80 tohoto rozsudku je třeba konstatovat, že taková úprava promlčení, jako je úprava dotčená ve věci v původním řízení – podle které počíná tříletá promlčecí lhůta běžet samostatně a zvláště pro každou dílčí škodu plynoucí z dotčeného protiprávního jednání od okamžiku, kdy poškozený získá nebo lze přiměřeně předpokládat, že získal vědomost o tom, že mu byla způsobena dílčí škoda, a o tom, kdo je povinen k její náhradě, přičemž není nutné, aby bylo protiprávní jednání ukončeno a poškozený získal vědomost o tom, že předmětné jednání je porušením pravidel hospodářské soutěže, a podle které nelze uvedenou lhůtu po dobu, kdy Komise ve vztahu k takovému protiprávnímu jednání provádí šetření, pozastavit ani přerušit – prakticky znemožňuje nebo nadměrně ztěžuje uplatnění práva domáhat se náhrady škody vzniklé v důsledku tohoto protiprávního jednání.
- 82 Při zjišťování, zda k datu uplynutí lhůty k provedení směrnice 2014/104, tedy k 27. prosinci 2016, promlčecí lhůta stanovená ve vnitrostátním právu, která se vztahuje na situaci dotčenou v původním řízení až do tohoto data, uplynula, je tudíž třeba odhlédnout od těch aspektů této úpravy promlčení, které jsou neslučitelné s článkem 102 SFEU a zásadou efektivity.
- 83 V projednávané věci bylo shrnutí rozhodnutí C(2017) 4444 final zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 12. ledna 2018, takže – s výhradou ověření předkládajícím soudem – lze přiměřeně předpokládat, že k tomuto datu se společnost Heureka dozvěděla o všech nezbytných informacích, na jejichž základě mohla podat žalobu o náhradu škody. Chce-li společnost Google uvedené konstatování zpochybnit tvrzením, že se společnost Heureka o těchto informacích dozvěděla už před uvedeným datem, musí před předkládajícím soudem prokázat, že tomu tak skutečně bylo.
- 84 Z článku 1 rozhodnutí C(2017) 4444 final kromě toho vyplývá, že protiprávní jednání, jehož se týká věc v původním řízení, začalo v únoru 2013 a ke dni přijetí tohoto rozhodnutí, tedy k 27. červnu 2017, ještě nebylo ukončeno; Komise přitom nekonstatovala, že by společnost Google své jednání během tohoto období přerušila. Tento orgán ostatně uvedené společnosti v článku 3 zmíněného rozhodnutí uložil, aby své jednání do 90 dnů ukončila.
- 85 Jak v tomto ohledu v podstatě uvedla generální advokátka v bodě 91 svého stanoviska, tvrzené protiprávní jednání spočívá v pokračujícím jednání sledujícím jediný hospodářský cíl, a sice příznivější umístění a zobrazení, které si společnost Google zajistila na svých stránkách s výsledky obecného vyhledávání pro svůj vlastní srovnávač výrobků v zájmu zvýšení provozu směrem k tomuto srovnávači na úkor konkurenčních srovnávačů produktů.

- 86 V této souvislosti je přitom třeba uvést, že ať už lze za okamžik, kdy se společnost Heureka dozvěděla o informacích nezbytných pro podání žaloby o náhradu škody, považovat datum, kdy bylo v *Úředním věstníku Evropské unie* zveřejněno shrnutí rozhodnutí C(2017) 4444 final, nebo nějaký okamžik tomuto datu předcházející, promlčecí lhůta nemohla začít běžet před 27. červnem 2017, neboť – jak vyplývá z článků 1 a 3 tohoto rozhodnutí C(2017) 4444 final – tvrzené protiprávní jednání, jehož se týká věc v původním řízení, nebylo k posledně uvedenému datu ukončeno. Je každopádně na předkládajícím soudu, aby zjistil, kdy přesně bylo toto protiprávní jednání ukončeno.
- 87 Z toho vyplývá, že ke dni uplynutí lhůty k provedení směrnice 2014/104, tedy k 27. prosinci 2016, promlčecí lhůta nejenže neuplynula, ale ani nezačala běžet.
- 88 Situace, o níž jde ve věci v původním řízení, tudíž nebyla před uplynutím lhůty k provedení této směrnice završena, takže článek 10 uvedené směrnice je v projednávaném případě *ratione temporis* použitelný. Na třetí a čtvrtou otázku je proto třeba odpovědět nejen na základě článku 102 SFEU a zásady efektivity, ale i na základě článku 10 směrnice 2014/104.
- 89 Z bodů 51 až 81 tohoto rozsudku v tomto ohledu vyplývá, že taková úprava promlčení, jako je úprava, již se týká třetí a čtvrtá otázka, je neslučitelná s článkem 102 SFEU a zásadou efektivity zaprvé z toho důvodu, že tříletá promlčecí lhůta počíná běžet samostatně a zvláště pro každou dílčí škodu plynoucí z dotčeného protiprávního jednání od okamžiku, kdy poškozený získá nebo lze přiměřeně předpokládat, že získal vědomost o tom, že mu byla způsobena dílčí škoda, a o tom, kdo je povinen k její náhradě, přičemž není nutné, aby bylo protiprávní jednání ukončeno a poškozený získal vědomost o tom, že předmětné jednání je porušením pravidel hospodářské soutěže, a zadruhé z toho důvodu, že uvedenou lhůtu nelze po dobu, kdy Komise ve vztahu k takovému protiprávnímu jednání provádí šetření, pozastavit ani přerušit.
- 90 Z jednoznačného znění čl. 10 odst. 2 a 4 směrnice 2014/104 kromě toho vyplývá, že taková úprava je neslučitelná i s tímto ustanovením.
- 91 Konkrétně se nyní ve druhé větě tohoto čl. 10 odst. 4 vyžaduje, aby pozastavení běhu promlčecí lhůty v návaznosti na přijetí opatření orgánu pro hospodářskou soutěž pro účely šetření nebo řízení v souvislosti s porušením právních předpisů o hospodářské soutěži, jehož se týká žaloba o náhradu škody, skončilo nejdříve jeden rok poté, co rozhodnutí o protiprávním jednání nabylo právní moci nebo bylo řízení jinak ukončeno.
- 92 Je rovněž třeba připomenout, že podle ustálené judikatury nemůže směrnice sama o sobě zakládat jednotlivci povinnosti, a nelze se jí tedy jako takové vůči němu dovolávat. Rozšíření možnosti dovolávat se ustanovení neprovedené nebo nesprávně provedené směrnice na oblast vztahů mezi jednotlivci by totiž znamenalo přiznat Unii pravomoc s okamžitým účinkem stanovovat povinnosti k tíži jednotlivců, ačkoli má tuto možnost pouze tam, kde má pravomoc přijímat nařízení (rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, bod 76).
- 93 Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že v rámci takového sporu mezi jednotlivci, jako je spor ve věci v původním řízení, má vnitrostátní soud od okamžiku uplynutí lhůty k provedení směrnice, která nebyla provedena, případně povinnost vykládat vnitrostátní právo tak, aby byla daná situace bezprostředně v souladu s ustanoveními této směrnice, aniž by přitom prováděl výklad vnitrostátního práva *contra legem* (rozsudek ze dne 22. června 2022, Volvo a DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, bod 77).

94 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na třetí a čtvrtou otázku odpovědět tak, že článek 10 směrnice 2014/104, jakož i článek 102 SFEU a zásada efektivity musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, jak ji vykládají příslušné vnitrostátní soudy, která v případě žalob na náhradu škody způsobené trvajícím nebo pokračujícím porušováním pravidel unijního práva hospodářské soutěže stanoví tříletou promlčecí lhůtu, jež:

- začíná běžet samostatně a zvláště pro každou dílčí škodu plynoucí z takového porušování od okamžiku, kdy poškozený získá nebo lze přiměřeně předpokládat, že získal vědomost o tom, že mu byla způsobena taková dílčí škoda, a o tom, kdo je povinen k její náhradě, aniž poškozený získal vědomost o tom, že předmětné jednání je porušením pravidel hospodářské soutěže, a aniž bylo toto porušování ukončeno, a
- po dobu, kdy Komise ve vztahu k takovému porušování provádí šetření, nemůže být pozastavena ani přerušena.

Článek 10 směrnice 2014/104 kromě toho takové právní úpravě brání i z toho důvodu, že nestanoví, že se běh promlčecí lhůty pozastavuje přinejmenším po dobu jednoho roku poté, co rozhodnutí o tomto porušování nabylo právní moci.

K nákladům řízení

95 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Článek 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU ze dne 26. listopadu 2014 o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži, jakož i článek 102 SFEU a zásada efektivity

musí být vykládány v tom smyslu, že

brání vnitrostátní právní úpravě, jak ji vykládají příslušné vnitrostátní soudy, která v případě žalob na náhradu škody způsobené trvajícím nebo pokračujícím porušováním pravidel unijního práva hospodářské soutěže stanoví tříletou promlčecí lhůtu, jež:

- začíná běžet samostatně a zvláště pro každou dílčí škodu plynoucí z takového porušování od okamžiku, kdy poškozený získá nebo lze přiměřeně předpokládat, že získal vědomost o tom, že mu byla způsobena taková dílčí škoda, a o tom, kdo je povinen k její náhradě, aniž poškozený získal vědomost o tom, že předmětné jednání je porušením pravidel hospodářské soutěže, a aniž bylo toto porušování ukončeno, a
- po dobu, kdy Evropská komise ve vztahu k takovému porušování provádí šetření, nemůže být pozastavena ani přerušena.

Článek 10 směrnice 2014/104 kromě toho takové právní úpravě brání i z toho důvodu, že nestanoví, že se běh promlčecí lhůty pozastavuje přinejmenším po dobu jednoho roku poté, co rozhodnutí o tomto porušování nabylo právní moci.

Lenaerts	Bay Larsen	Arabadžev
Prechal	Regan	von Danwitz
Csehi	Bonichot	Rodin
Passer	Gratsias	Arastey Sahún
	Gavalec	

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 18. dubna 2024.

Vedoucí soudní kanceláře
A. Calot Escobar

Předseda
K. Lenaerts